

2.4

मराठी

(संयुक्त)

मराठी ही महाराष्ट्राची राजभाषा आहे. या राज्यात विविध कारणांनी मराठी भाषिकांबरोबर गुजराथी, कन्नड, सिंधी, उर्दू इत्यादी भाषा बोलणारे लोकही राहतात. राज्यशासनाने या लोकांच्या सोईसाठी त्यांच्या शिक्षणाची व्यवस्था त्यांच्या मातृभाषेतून केली आहे. तथापि मराठी भाषिकांशी त्यांना सुलभतेने भाषिक व्यवहार करता यावा, मराठी भाषा, या भाषेतील साहित्यिक, साहित्य यांचा परिचय व्हावा; यासाठी त्यांना मराठी भाषा शिकणे आवश्यक आहे.

उद्दिष्ट

- विद्यार्थ्यांचा मराठी भाषेतील शब्दसंग्रह वाढून त्यांचे उपयोजन कौशल्य विकसित होणे.
- मराठी भाषा सहजपणे बोलता, वाचता येणे.
- आपले विचार, भावना व कल्पना शुद्ध मराठीत लिहिता येणे.
- मराठी भाषेत व्यक्त झालेले विचार, भावना व कल्पना समजून घेणे.
- मराठी भाषा व संस्कृती यांच्याविषयी आपुलकी, सामंजस्य व भावनात्मक ऐक्य वाढविणे.

इयत्ता ९ वी

- गद्य पाठ : सुमारे ३० पृष्ठे
(प्रस्तावना, टिपा, स्वाध्याय वगळून)
- पद्य पाठ : सुमारे ५० ओळी
- लेखन
- निबंधलेखन : एकूण २ प्रकार

वर्णनात्मक/आत्मवृत्त

- कथालेखन : मुद्यांवरून गोष्ट
- व्याकरण : सामान्यरूप, लिंग, वचन, लेखननियमानुसार शब्द लिहिणे.
पाठ्यपुस्तकातील वाक्प्रचार

संवादकौशल्ये

इयत्ता १० वी

- गद्य पाठ : सुमारे ३० पृष्ठे
(प्रस्तावना, टिपा, स्वाध्याय इ. वगळून)
- पद्य पाठ : सुमारे ५० ओळी
- लेखन : एकूण ३ प्रकार
- वर्णनात्मक/आत्मवृत्तपर निबंध (दिलेल्या मुद्यांच्या आधारे)
 - मुद्यांवरून गोष्ट
 - पत्रलेखन
- व्याकरण : १) काळाचे प्रकार - वर्तमान, भूतकाळ, भविष्यकाळ
२) वाक्यलेखन
३) शुद्ध शब्द लिहिणे
४) वाक्प्रचार (पाठांच्या आधारे)
- संवादकौशल्ये (तोंडीपरिक्षा)

2.21

Pali

(Composite Language)

Objectives

To enable the students to

1. listen carefully to passages in Pali
2. know the intonations
3. read out the subhashits loudly after the teacher's reading
4. read the passages properly on their own.
5. translate the passage into the mother tongue and the medium offered.
6. take interest in other extracts from Pali literature
7. write and express their own thoughts through Pali
8. study the Social, Cultural, philosophical aspects, Spiritual and moral heritage of India through Pali literature

Std. IX

- 1) Prose : गज्ज - About 100 lines.
- 2) Poetry : पज्ज - About 50 lines
- 3) Grammar : वर्ण, वर्ण परिवर्तन, काळ, संधी
- 4) General knowledge – Pabbajja, Chariya, Tisaran
- 5) Oral Skills – Listening, loud reading, speaking and conversation.

Std. X

- 1) Prose : गज्ज - About 100 lines.
- 2) Poetry : पज्ज - About 50 lines
- 3) Grammar : Tense, Sandhi, Case
- 4) General Knowledge : Vihar, Chaitya, Stupas, Ajantha, Ellora and Nasik (Trirashmi) Caves
- 5) **Oral Skills** : Listening, Loud Reading, Speaking and Conversation

